

Reflexions entorn al futur del Solsonès

L'Associació l'Arada acaba la primera fase d'un estudi per conèixer, a través de la participació dels veïns del Solsonès, cap on s'ha d'encaminar el desenvolupament futur de la comarca

El projecte Espais, que està duent a terme l'Associació l'Arada al Solsonès, ha finalitzat la seva primera fase de treball amb les conclusions d'un estudi sobre els trets econòmics i socials propis de la comarca. L'objectiu d'aquesta primera part del treball ha consistit, segons comenten els seus impulsors, en identificar, tant els elements positius com els negatius, que marquen la situació actual del Solsonès i que s'han agrupat en tres àmbits temàtics: Serveis i Qualitat de Vida, Sector Primari i Pagesia i Turisme i Comerç.

Les conclusions d'aquesta reflexió global feta pels veïns de la comarca que han participat en els tallers de debat aposten, en línies generals, per revallaritzar les potencialitats econòmiques, socials, culturals i naturals del Solsonès.

Així del primer àmbit d'estudi es despren que el model territorial comarcal, format per una població disseminada en masies configura **"un element identitari fonamental pels habitants de la comarca"** però suposa a la vegada una dificultat afegida pel que fa a la descentralització de serveis i oportunitats de treball.

A més, aquest fet incrementa l'envelliment de la població, agreuja les situacions de desigualtat de gènere i genera **"un alt índex de dependència"** de les zones rurals vers les urbanes. En contraposició als dispersos nuclis de població, l'estudi posa de relleu que el binomi Solsona-Olius i Sant Llorenç de Morunys concentren els recursos laborals, assistencials i de lleure. En canvi, a les zones rurals –més del 90% del territori– hi predominen les activitats agràries on s'accentua i es noten més **"les grans problemàtiques estructurals del sector"** agreujades per la globalització.

Un altre dels àmbits de reflexió apunta al turisme com una de les activitats en ascens a la comarca. El turisme rural, els valors naturals i culturals han conformat **"una oferta turística variada"** sobretot al nord de la comarca amb una bona demanda al llarg de l'any. Amb tot, s'apunta però que no s'han creat prou places d'allotjament i han proliferat unes segones residències **"poc utilitzades i que provoquen un fort impacte en el medi"**. Aquest model d'una **"agressivitat ecològica i social molt important"** entra en contradicció amb les aportacions de l'estudi que considera que el patrimoni natural i cultural del Solsonès **"forma un llegat que cal preservar i difondre"**.

Pel que fa al comerç, l'estudi revela una progressiva obertura de mitjanes cadenes comercials **"que han afectat de manera directa"** als establiments tradicionals. En canvi, les conclusions que s'extreuen de l'informe global del Solsonès es decanten per desenvolupar circuits de comercialització dels productes agroalimentaris i artesanals autòctons, a més d'apostar per la creació de cooperatives i botigues de venda directa.

Altres conclusions de les aportacions dels veïns en els diversos tallers participatius que ha organitzat l'Arada són: fomentar l'associacionisme i la igualtat de gènere, apostar per desenvolupaments urbanístics sostenibles, potenciar els serveis educatius, enfortir l'escola rural, diversificar els estudis mitjans i superiors i millorar la xarxa de telecomunicacions. Aquestes són les principals estratègies que, segons els mateixos veïns, haurien de marcar el futur del Solsonès. El Projecte Espais ha comptat també amb el suport de la Generalitat de Catalunya, la Fundació Món Rural, el Consell Comarcal del Solsonès, la Caixa de Sabadell i els ajuntaments de la comarca.

"el Solsonès és una comarca per descobrir i desenvolupar"

Entrevista a Marina Vilaseca, Roger Planell i Albert Mateu, membres de l'Arada

Per què va decidir crear l'Arada i en què consisteix el projecte?

Va començar arran d'un projecte de ciències mediambientals que es va iniciar al Solsonès. Es van realitzar dos tallers participatius que van tenir molt bona rebuda i llavors vam veure que hi havia la demanda d'organitzar un projecte més ampli i global pel Solsonès. L'objectiu de l'Arada és contribuir a crear nous models de desenvolupament basats en la igualtat sociocultural i el respecte al medi ambient.

Esteu tenint bona resposta aquí al Solsonès?

Sí. La mitjana d'assistents als tallers està per sobre les trenta persones i d'això n'estem molt satisfets. A més, al taller global vam ser més de 40. En general les xifres de participació són molt bones i ens permeten fer més operatius els tallers i les dinàmiques de funcionament que hem dissenyat.

Hi ha participat més gent?

Sí. Als tallers acostuma a venir la gent que està més mobilitzada o que és més afí a aquest tipus d'iniciatives. Per això hem plantejat la possibilitat d'incorporar altres discursos que potser no són tan coneguts. Per això hem fet una quarantena d'entrevistes personalitzades a membres d'entitats, representants d'institucions locals, tècnics de serveis i gent d'agrupacions comercials, turístiques o empresarials.

Us heu plantejat exportar aquesta experiència a d'altres comarques?

Encara no, però el model de funcionament que hem dissenyat pot ser aplicable en altres llocs i territoris i per tant no hi hauria cap impediment per dur-lo a terme a altres comarques.

A través de l'Arada heu desenvolupat el projecte Espais. En què consisteix?

És un estudi integral sobre el Solsonès. El fet més remarcable és que la pròpia gent del territori és qui explica com veuen la comarca. Debaten i analitzen els aspectes positius i els elements negatius i són ells qui han de proposar cap on s'ha d'avançar i com s'ha de fer. S'ha treballat a partir de 3 àmbits diferenciats que hem dividit en: qualitat de vida i serveis, sector agrari i comerç i indústria.

Amb els tallers que s'han fet fins ara, quins problemes o mancances s'han identificat?

Les problemàtiques que d'entrada sembla que més preocupen a la gent són el dèficit de serveis a les zones rurals i la manca d'oportunitats per a la gent jove i les dones en el món rural. En l'àmbit de la pagesia també observem la necessitat de crear una indústria pròpia de transformació i comercialització dels productes locals. També apareix la qüestió del model de turisme que s'hauria d'implantar a la comarca i la necessitat de millorar les telecomunicacions en el món rural.

Com s'ha d'aconseguir que es facin realitat aquestes propostes?

Nosaltres no portem ni aportem la solució. És la gent del territori qui amb els seus coneixements i experiència determina com és i com podria ser aquesta comarca. A més, fins ara hem fet la primera part del projecte que és la diagnosi per saber com estem. Ara tot just comença la segona fase on es debatrà el model de desenvolupament que volem i es fixaran les línies d'actuació per dur-lo a terme. La tercera i última fase servirà per definir les accions específiques que s'han de dur a terme per desenvolupar el model que s'hagi proposat.

Quins elements actuals de la comarca es perceben com a més positius?

N'hi ha molts, però en línies generals hi ha una valoració molt positiva del patrimoni natural i cultural del Solsonès, el manteniment del caràcter rural, l'habitatge dispers o la diversitat de recursos són altres aspectes molt ben valorats. També hi ha la sensació positiva que encara és una comarca per descobrir i per desenvolupar. Per molts l'aïllacionisme en què ha viscut el Solsonès ha permès preservar-lo d'algunes dinàmiques que han afectat altres comarques i que aquí no són ben vistes.

Confieu que les conclusions que sorgeixin del procés siguin incorporades a la feina dels ajuntaments o el Consell Comarcal?

Amb el Consell Comarcal hem col·laborat des del primer dia de manera molt estreta però la implantació real del projecte s'ha treballat més amb els ajuntaments. Volem que les administracions locals avalin el projecte i que el legitimin. Per això estem treballant uns convenis amb els ajuntaments perquè es comprometin, en la mesura de les seves possibilitats, a tenir en compte les conclusions del projecte a l'hora de desenvolupar les futures polítiques municipals.

Quines altres accions heu fet?

Un dels objectius del projecte és la dinamització de la població. Per això hem fet tallers a les escoles, xerrades i conferències, representacions teatrals i exposicions. Són accions paral·leles que fomenten la reflexió i a la vegada serveixen perquè la gent s'impliqui més i participi de manera activa en el projecte. Volem que la gent canviï el xip i comenci a implicar-se per millorar allò que no li agrada, ja que tots hi tenim la nostra part de responsabilitat.

CAFETERIA VALL CALENT

Nova direcció

Esmorzars, Dinars i Sopars

- Menús diaris -
- Entrepans -
- Plats combinats -
- Ibèrics -

obert de dilluns a dissabte

C. Llobera, 55 - Tel. 973 48 10 96 - 25280 Solsona (Lleida)